

קטו. מברך על הרעה מעין על הפונת ברוי היכי המי
כגון ויעקיל בהם בארעה כו'. ראוי לאדם שלא יחליף
הרגש בשכל, כ"א כל אחד מאלה צריך לפעול ע"פ תכונתו.
תכונת הרגש צריכה להיות אדם חי ומתרגש כפי השעה
שהתרגשות באה, אלא שצריך שיפעול עליו הרגש לטובה,
להסבת הלב ולקרבת אלהים, שהיא הטובה היחיד עליונה, אבל
לא (להתרגש) גלהתעסק בחשבונות רחוקים, כי אין לו כ"א מקומו
ושעתו. ואם יבא האדם להתעמר ברגשו ולנהוג בו מנהג השכל
בחשבונות רבים, יאבד חלק גדול מאושר חייו הרוחני והחומרי.
ע"כ כאשר מקורן של הברכות הוא הרגש הוד השתדד, צריך
לכוין הדברים לשעתם מבלי הבט אל תנולד להעתיד, שדבר זה
מסור לכה החכמה, שהיא צריכה להיות אצל האדם ע"פ דרכה,
זמן תורה לחור ומזן תפילה לחוד.

הפנימי, ויתעורר פעמים רבות לשמור רגשיו יצרו הסוד המעורר
לכל מעול טוב. כי ישנם פעמים הבוח שלב האדם מתחיל
להתעורר בעצמו אל רוממות הטהר שבתורה ועבודת ד'
הטהור, ורגשי אהבת ד' חושק תורה ויראת שמים רוממה יפכו
בלבו, אך בהיותו בלתי מורגל לשים לב אל הרגשות הפנימיים,
יחשב שהדברים המתרגשים כלכבו אין בראי לשום אליהם לב.
ויסית מהם יצאו וישקיעו הלך נפשו בענינים אחרים, אלפעמו
ריב הפלים ורחוקים הרבה מרגשי לבבו בעתהים הפנימיים,
ואבד בהו רב טוב שהיה יכול להרבות אם היה נשים לבו
להכירם נפשו הפנימית, ע"כ טובה גדולה בהכנה במנהגה זאת
שה שימת לב אל האורג פנוצי שבמציב נפשו פנימה והטובה
העלית מזה היא של השמחה רב אין דרך מטוב והעצם הוא
המסכמת הגבוהה להיות נמשך אל יכלל הצרכים ולא לפוש
הדבר הזה. והמנהגים המוסכמים בחיי צדק ושמע אהמונהגים
בחור התורה מלאים לתורה ולמעודה. אך שאינם עומד בחור
הם מנעילים הרבה להפריש כח הטוב ורגשי אהבת ד' ויראתו
כלכו של אדם. וישם זה השקפת השלום והאהבה הכללית הבאה
משיווי המעשים וההרגשות הפנימיות. וכוונ שהמכונה אל
הסכמת הכלל מביאה את האדם לדרך טובה וישרה. כבה היא
אחת משלקי המוסר, שלא יחסר בהנהגה הכללית ענינים צדקיים
לה בפועל. ולעאת מטיב פעולת טענת אהבים, תלתא דמרחמי
פאונרם שהחלום טוב הוא ויהי טוב. להוציא ההנהגה והרגש
הפנימי אל פועל השמחה הטוב. והתמרון המוסרי שלמלאותו
בא החלום ע"פ סוד ההשגחה העליונה, יחמלא ע"י פהכרה
הפנימית שצוטסוף לחולם בצדק יקחת החכמה ואהבת רעים.
וההסכמה הראויה להדפף להשנות רגשותיו, ומכל שכן מעשי
ההנהגותיו לכלל הציבור, שבהשלמתם העמידה במערכת הכלל
לכמה כולם הגם אהבים ומרחמים, אלמען אחי ורעו אדברה נא
שלום בך.

החושבים לעצמם שלא יבאו ידי חובת הצדק, ושורת המדות
הנכונות עוד לא מלאו כפי הראוי להם. אמנם לעומת זה היא
הבטחון ואהבת ד' חשבנם שלא תפול עליהם שואת פחדים. ע"כ
לא יוכלו החלמנות הרעים לעשות אצלם רושם מחויד כ"כ
באופן שיזכוריהו גם בהקיצו, כי דיה ג"כ ההעגה הקלה הפרעלת
על הגפש בעת תויוק החלום עצמו, שפרעל פעולתו להתעורר אל
הטוב ולרכך קשין של המדות הרצונות הטבעיות הנמצאות באדם
ע"פ יצר לבו מנעוריו. אמנם כי שב"כ נפשו הומה על
החומיות, עד שאפס בחינת לילה לא נפקת לחשוב מהשבוה,
ומהם ג"כ ענינים שיש להם איות השל המסוריות והלפזכה
טובה, זה הוא אונת על נפשו שצמצלה. שחכה אצל חפץ הענין
כ"א עם תנעלותו המנהיגים לבדו ולא בו חרף חלק האיש
המישר אהיה חיי ע"פ אהבת ד'. עהוא מתממם להסכים במעורר
בתורה ועבודה בחשד ובזמנה. ע"כ היה חלומותיו כ"כ מעין
הרהוריו, ויצוריהו על גממתו הטובה.

מת. א"ר הונא ב"ר אמי א"ר פדת א"ר יוחנן, הרואה
חלום ונפשו טגומה עליו ירך ויפתרנו בפני שלשה,
ויפתרנו מי"ד ברוי אלא ירך וישיכנו בפני שלשה, ליתי
תלתא דמרחמי ליה ולימא להו חלמא טבא הואי כו'.
ראשית דרכי תויוק כח הצדק באדם הוא שירגיל עצמו שלא
ישים לאלי רגשו הפנימי, כי פעמים רבות קול אלהים הוא
הקורא לו מקירות לבו לסור מדרך רעה ואלא להחזיק בעל.
ע"כ ראוי שירגיל האדם את הנהגתו שלא לרמוס כרגל גאזה על
המית נפשו הפנימית, ואז באמת ימשיך מזה הכונה המכוונת
לשם ית', שיצר ועשה לנו את הנפש הזאת באופן שתתרגש
לפעמים מעסקי רשע וסילוף דרך ישרה. ע"כ בראותו חלום
ונפשו טגומה עליו, אין טוב שיתעמר בהמית נפשו העדינה כי
בת מרום היא. כי ההעברה בשתיקה באין פנות אל העגמת נפש
הפנימית תביא את האדם להשליך אחרי גו את רגש הטוב
והישר הפנימי ג"כ, ואז יפוש לו יסוד אחד מיסודי המוסר
היותר קרובים וחוקים. כ"א יכפל כח וישתדל להפך את הרגש
העגום לרגש של שמחה ותמרון. ע"כ דברים טובים וניחומים
של מסבת רעים אהובים, ותהי התועלת הבאה מזה כפלים.
האחד שיתגדל וישתלם אצלר החוש של שמיעה אל הרגש

מת. ולימא להו חלמא טבא הואי, ולימרו ליה הניך טבא
הוא וטבא ליהוי רהמנא לשווייה לטוב. ההנהגה הכללית
צריכה שתורו כי החלמא הוא טבא, כי גדול הוא ערך הבטחון
כד' שהוא מנהיג את האדם בחסדו עד שהוא בטוח שכל הרואה